

VİFAK ve İTTİFAK

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **Vifak ve İttifak** hakkında olacaktır.

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ

Hepiniz toptan, Allah'ın ipine (dinine) sımsıkı sarılın, bölünüp ayrılmayın... (*Âli İmrân, 103*)

Vifak, aynı çizgi üzerinde birleşme; **ittifak da** bu birliğin insan ruhunda tabiat haline gelmesi, insanların anlaşıp bütünleşmeleri, beraberce karşılıklı saygı içinde ve sevgi yörüngesinde yaşamaları demektir.

Şefkat Peygamberi Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), bir gün ümmet-i Muhammed'in dertleriyle iki bükülünken, Hazreti Rahman u Rahîm'den üç talepte bulunmuş; **ümmetinin açlıkla cezalandırılmaması, geçmiş kavimler gibi toplu helâke uğramaması ve tefrikaya düşmemesi** için niyaz etmiş, Allah Teâlâ, Rasûl-ü Ekrem'inin ilk iki duasını kabul eylemiş, fakat, **ümmetinin tefrikaya düşmemesi** duasını, belli hikmetlere binâen geri çevirmiştir.

Bu hikmetlerden birisi de **insan iradesine dikkat çekmek ve ittifakın iradeye vâbeste bir mesele olduğunu** bildirmektir. Sağlam bir uhuvvetin gerçekleşmesi için herkesin **irade, azim ve gayretine** ihtiyaç vardır.

Mü'minlerin anlaşıp birleşmelerinde ve birbirlerini sevmelerinde esas olan, hissîlikten öte, **mantıkî kardeşliktir**. Bundan dolayıdır ki, Nur Müellifi, meselenin daima mantıkî yönlerini ve dinamiklerini nazara vermiştir. Mesela;

"Hâlikınız bir, Mâlikiniz bir, Mâbudunuz bir, Râzıkınız bir, bir, bir... Bine kadar bir, bir. Hem Peygamberiniz bir, dininiz bir, kıbleniz bir... Bir, bir, yüze kadar bir, bir!.." demiştir. Öyleyse, insan, bütün bu ortak noktaları nazar-ı itibara almalı, ittifak ve uhuvvetin lüzumunu kavramalı ve sonra da onun tesisi için iradesini ortaya koymalıdır. İnsandan istenen, **bazı iç tepkilerini ve reaksiyonlarını irade, mantık ve muhakemesiyle bastırması ve vifakı iradî-mantıkî olarak gerçekleştirmesidir.**

Ayrıca, bazen **küçük bir ihtilafın, büyük bir bereket kapısını kapatabileceği** şu misalle anlatılır. Fahr-i Kâinat Efendimiz **Kadir gecesinin vaktini** haber vermek için çıktığında, iki kişinin münakaşa ettiğini görür. Mü'minler arasındaki ihtilaf küçükte olsa kendisini derinden yaralar. Bunun üzerine: **"Kadir gecesinin vaktini haber verecektim ama münakaşa edenlerle meşgul olurken Kadir Gecesi bana unutturuldu."** buyurur. (*Buhârî, leyletu'l-kadr, 4*)

Başarısızlığın en önemli sebebi ihtilaftır. Bir belde ya da bir yerde başarısızlık varsa, orada bir fiyasko yaşanıyorsa veya beklenen netice bir türlü elde edilemiyorsa, bunun sebebi de her şeyden önce, **uhuvvet ruhunun korunup korunamadığında aranmalıdır.**

İster bir ailede ister bir kurumda ister bir toplumda ve isterse de topyekûn bir ülkede **havanın gerilmesi, başlangıçta tahmin edilemeyecek büyük kayıplara** sebebiyet verebilir. Bu itibarla, fertler, farklı topluluklar ve

hatta çeşitli milletler arasında vuku bulan anlaşmazlıkların büyümesine, kat'iyen fırsat verilmemeli ve hiç vakit geçirilmeden mutlaka bir uzlaşma yoluna gidilmelidir.

Kardeşlik duygusunu inkişaf ettirenin Cenâb-ı Hak olduğuna inanarak, her zaman **O'na yakarıшта** bulunmanın yanında, **pratık hayatta fiilî dua yerine** geçecek **bazı şeylerin** yapılması da unutulmamalıdır.

Şart-ı âdî planında vifak ve ittifaka vesile teşkil edebilecek bazı hususlar şunlardır.

Arkadaşlarımızın meziyetleriyle şakirane övünme, birinin ortaya koyduğu başarıyı önce “Elhamdü lillah..” diyerek Allah’a verme, daha sonra da o başarı kendi eliyle gerçekleşmiş gibi sevinme ve takdir etmedir. Bu takdirin bizzat o arkadaşımıza karşı veya gıyabında ona ulaşacak şekilde söylenmesi de önemlidir. Çünkü bir sahabî **“Ben falan arkadaşımı seviyorum Ya Rasulallah!”** deyince, Rasul-i Ekrem Efendimiz; **“Git, ona sevdiğini söyle.”** buyurmuştur. Herkesin tercih edilecek güzel yanları vardır. Eğer bunlar başkaları tarafından zamanında görülüp takdir edilmez ve alkışlanmazsa rencide olurlar. Önleri kapanır ve bir türlü inkişaf edemezler.

Arkadaşlarımızın eksik ve hatalarını söylerken, onları incitmeden ifade etmeye gayret göstermeli, kardeşlerimiz hakkında gıybetten uzak durulmalıdır. **Diğer taraftan, bizzat bizim vazifemiz değilse,** başkalarının eksik ve hatalarını

görmeye, onları dile dolayıp vazgeçirme tenbihlerine girmeye hakkımız yoktur.

Çevremizle münasebetlerimizde egoist ve bencil olmamalıyız. “Her şeyin en iyisini ben bilirim.”, “Herkes bana uymalı.” şeklindeki tavırlar uyumu, vifak ve ittifakı zedeler. Bunun yerine istişare ile hareket etmeliyiz.

Unutulmamalıdır ki; biz başka vesilelerle olduğu gibi birbirimizle de imtihan oluyoruz. Cenâb-ı Allah bizi bir kısım hadiselerle ve şerhilerin şerhleriyle imtihan ettiği gibi kendi kardeşlerimizle de imtihan ediyor. Kur'an-ı Kerim de Rabbimiz, “**..Biz onların bir kısmını diğerleriyle imtihan ettik..**” buyuruyor. (*En'am, 6/53*) İnsan bir imtihanda olduğunu daha baştan kabul ederse, yaşadığı çirkin yüzlü toslamalar, inşirah veren hadiseler haline gelecektir. Ama sadece biraz aktif sabırla katlanması gerekecektir.

Bütün bunlara ilave olarak; Her zaman "insana hürmet" deyip gönülleri hoş tutmaya çalışmak, farklı düşünceleri saygıyla karşılayıp her fırsatta etrafa tebessümler yağdırmak, herkese bir anne şefkatiyle yaklaşp, insanlara alâka duymak ama bu alâkaya karşılık hiçbir talepte bulunmamak, herkese kâse kâse sevgi sunmak; sonra da evrensel bir dil geliştirmek, o dil sayesinde insanları uzlaştırmaya çalışmak, aralarında uçurumlar meydana gelmiş milletleri birbirine bağlayacak köprüler kurmak ve yeryüzünde "sulh adacıkları" oluşturmak... çok önem arz etmektedir. Tevfiki ilahinin vesilesi olan vifak ve ittifakı

sadece kendi aramızda değil, parçası olduğumuz toplumlar adına da düşünmek gerekir.

Aziz Müminler!

Cenâb-ı Hakk'ın inayetine sunulan en güçlü dilekçelerden biri de vifak ve ittifaktır. **يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ** "Allah'ın (kudret) eli, hepsinin ellerinin üstündedir." [*Fetih Sûresi, 48/10.*] âyet-i kerimesiyle ve **يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ** "Allah'ın inayet ve kudreti cemaatle beraberdir." hadis-i şerifiyle vurgulanan hakikat bu olsa gerek. [*Tirmizî, fiten 7; İbn Hibbân, es-Sahîh 10/438.*]

Namaz, oruç ve zekât gibi ibadetler, birer sevap vesilesi olduğu gibi, tefrikaya karşı durmak, birlik ve beraberlik içinde yaşama için gayret göstermek de çok önemli bir sevap kaynağıdır. İnsanın, sırf vifak ve ittifak arayışından dolayı, kendisine ters gelen meseleleri iradesiyle aşması, bir belaya katlanır gibi katlanması ve **"İlle de ittifak!.."** demesi, ona, **nimetlere karşı hamd ü sena etme sevabına ya da ibadetler, musibetler ve günahlar karşısında sabırlı olma mükafatına, benzer sevaplar kazandırır.**

İbrahim Ethem hazretleri; “İnsanın, ahirette terazisinde en çok ağır gelecek ameli dünyada yapmakta en çok zorlandığı ameli olacaktır.” Der.

Bu tavır, Cenâb-ı Hakk'ın tevfikini yâr etmesi adına, **el-Kulûbu'd-Daria'yı her gün hatmetmekten daha çaplı bir dua ve kabule karîn bir münacâttır.**

Vifak ve ittifak içinde, birbirleriyle bütünleşmiş ve tek vücut haline gelmiş insanların; ruh ve gönlüne **her zaman sekîne ve manevi huzur** yağıacak, darda kaldıklarında **ilahî inâyet** ve yardım hemen imdatlarına yetişecek ve Mevlâ-yı Mütêâl onları hep **müspete, güzele ve doğru yöne** sevk edecektir.

Akıllı insan, çevresiyle münasebetleri bozulduğunda, onlarla arasındaki hoşnutsuzluğu çarçabuk giderip, dostluğunu yenilemesini bilen insandır. **Bundan daha akıllısı** da titizlik gösterip, dostlarıyla hiçbir zaman uyumsuzluğa düşmeyen kimsedir.

Rabbimiz bizlere, **“Cennete girmek istersen incitme cânı!”** sözüne uygun, vifak ve ittifak içinde yaşamayı lütfeylesin.